

Ontwikkelingen gynaecologische oncologie

*Landelijke OLIJF congresdag
7 oktober 2023*

Hanny Pijnenborg,
Gynaecologisch oncoloog

Radboudumc

Ontwikkelingen oncologie

KNL integraal
kankercentrum
Nederland

Nieuwsbrief

Oncologische zorg | september 2023

Verklein jouw kans op kanker

Ongeveer 30% van kanker zou
voorkomen kunnen worden.

Roken, alcohol, overgewicht, een ongezond voedingspatroon en inactiviteit zijn belangrijke risicofactoren van kanker.

NZG PFAS verhoogt kans op verschillende soorten kanker bij vrouwen - 27 september '23

Nieuw onderzoek toont aan dat PFAS, niet-afbreekbare chemische stoffen, tot een verhoogd risico op verschillende soorten kanker bij vrouwen leidt. Zo hebben ze meer kans op eierstokkanker, baarmoederkanker en melanoom. Dit meldt Tubantia.

PFAS komt voor in huishoudelijke en industriële producten die bijvoorbeeld vlek- en hittebestendig zijn, zoals de producten die Chemours ontwikkelt. Fenolen worden vaak gebruikt in voedselverpakkingen, kleurstoffen en persoonlijke verzorgingsproducten leiden ook tot een verhoogd risico op verschillende soorten hormoongerelateerde kankers.

Hormonaal actieve kankers zijn moeilijk te genezen en dat maakt het extra belangrijk om de oorzaken uit het milieu nader te onderzoeken. "Men zou zich hier zorgen over moeten maken omdat we weten dat mensen op grote schaal worden blootgesteld aan deze chemicaliën", zegt betrokken onderzoeker Max Aug van USC Kreck School of Medicine. Opvallend is dat het verband tussen PFAS en eierstok- en baarmoederkanker vooral zichtbaar is bij witte Amerikaanse vrouwen. Zwarte vrouwen hebben vooral een verhoogd risico op borstkanker door fenolen. De chemische stof PFDE verhoogt het risico op melanoom.

Vandaag veel persaandacht voor toegenomen kans kanker: 1 op de 2 Nederlanders

De kans om in de loop van het leven kanker te krijgen, is de afgelopen decennia fors toegenomen tot 47% voor vrouwen en 54% voor mannen. Ongeveer 1 op de 2 Nederlanders krijgt dus op enig moment in hun leven de diagnose kanker.

Annette Messenger, Arhus (DK)

ARoS

Vragen staat vrij !

FUTURE

PRESENT

PAST

Risicofacoren
Preventie

Diagnose

**Persoonsgerichte
Behandeling**

Risicofacoren

- Baarmoederhalskanker

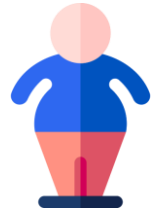
- Schaamlipkanker

- Eierstokkanker

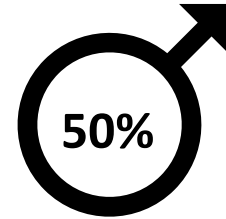
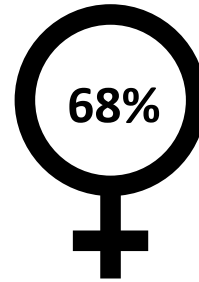
- Baarmoederkanker

Baarmoederhalskanker

- HPV vaccinatie ✓
- Hoe hoog is de vaccinatie graad in NL ?

- Tot 26 jaar 'inhaal actie'
- Toekomst: Risicogroepen ?

Moederhalskanker

halen vandaag

de Volkskrant

Opinie

Cultuur & Media

Podcasts

Foto

Beter Leven

E

COMMENTAAR
PIETER KLOK

De overheid doet tot nu toe
indrukwekkend weinig om het
vapen aan banden te leggen

Schaamlipkanker

- HPV vaccinatie-stoppen met roken
- Lichen sclerosus R/corticosteroid

Research Letter

FREE

May 6, 2020

Association of Topical Corticosteroids With Reduced Vulvar Squamous Cell Carcinoma Recurrence in Patients With Vulvar Lichen Sclerosis

Simone Chin, BMed, MD^{1,2,3}; James Scurry, MBBS^{4,5}; Jennifer Bradford, MBBS³; [et al](#)

[» Author Affiliations](#) | [Article Information](#)

JAMA Dermatol. 2020;156(7):813-814. doi:10.1001/jamadermatol.2020.1074

Eierstokkanker

- Kans van 1% in algemene bevolking
- Vrouwen met erfelijke afwijking

➔ BRCA-1: 35-45%

➔ BRCA-2: 10-20%

wat
zou
u
doen?

Eierstokkanker

- TUBA-WISP studie: BRCA-1/2:

1. weghalen eileiders <i>BRCA1</i>: 25 - 40 jaar <i>BRCA2</i>: 25 - 45 jaar <i>BRIP1, RAD51C/D</i>: 25 - 50	
+	
2. weghalen eierstokken <i>BRCA1</i>: 35 - 45 jaar <i>BRCA2</i>: 40 - 50 jaar <i>BRIP1, RAD51C/D</i>: 45 - 55	

Eierstokkanker

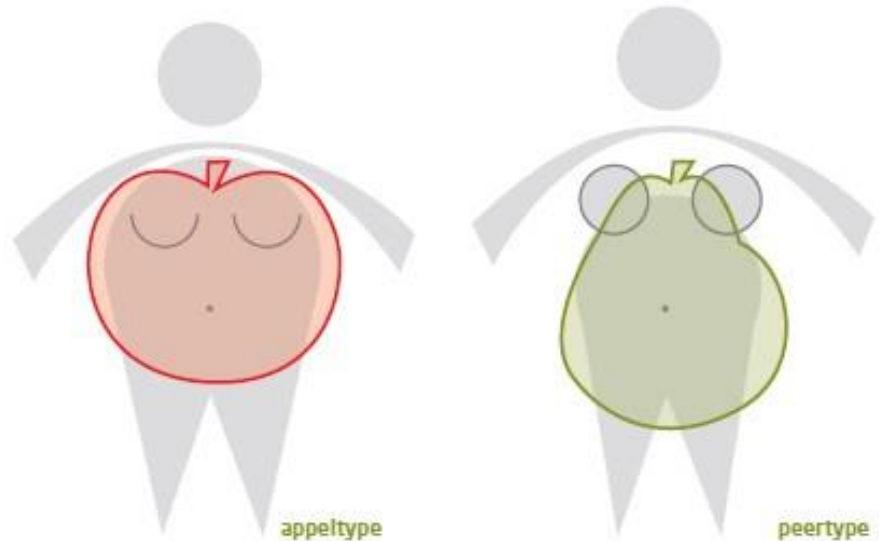

CanRisk = risk prediction model used to calculate future breast and ovarian cancer risks in women.

Baarmoederkanker

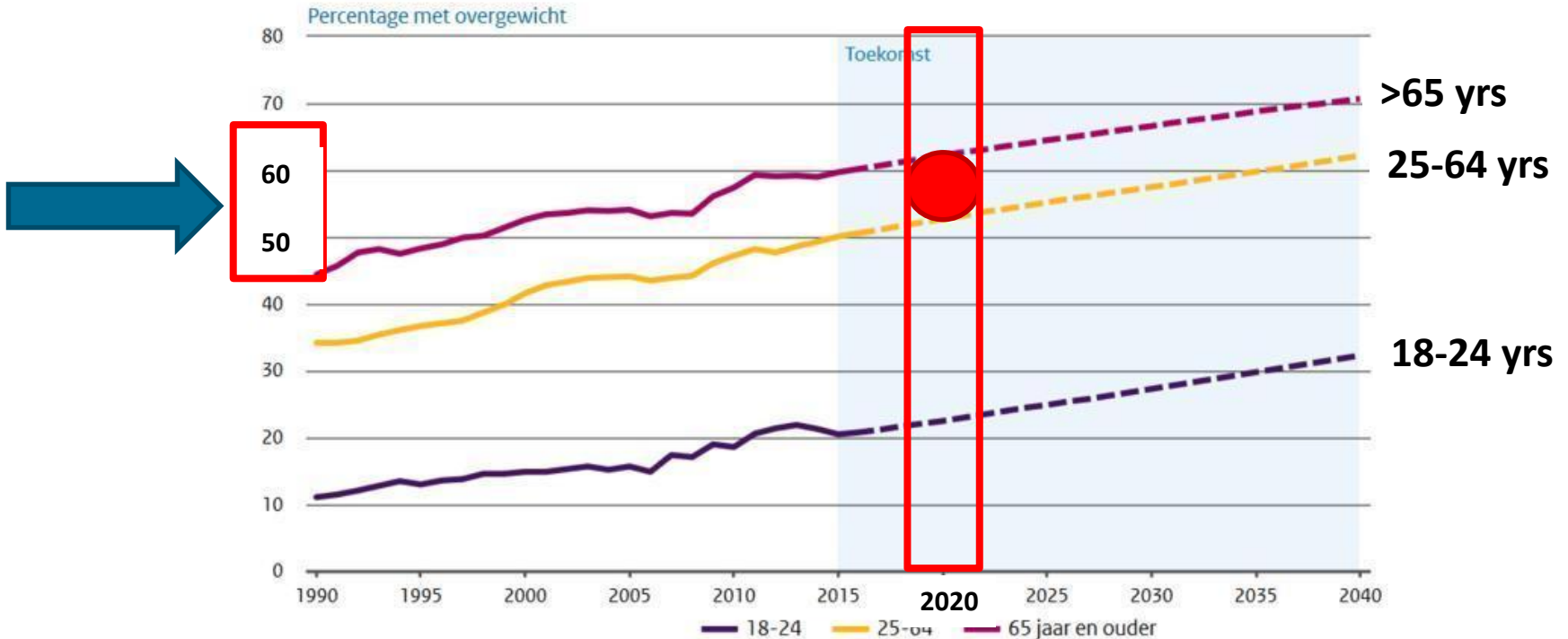
- 40-50% overgewicht

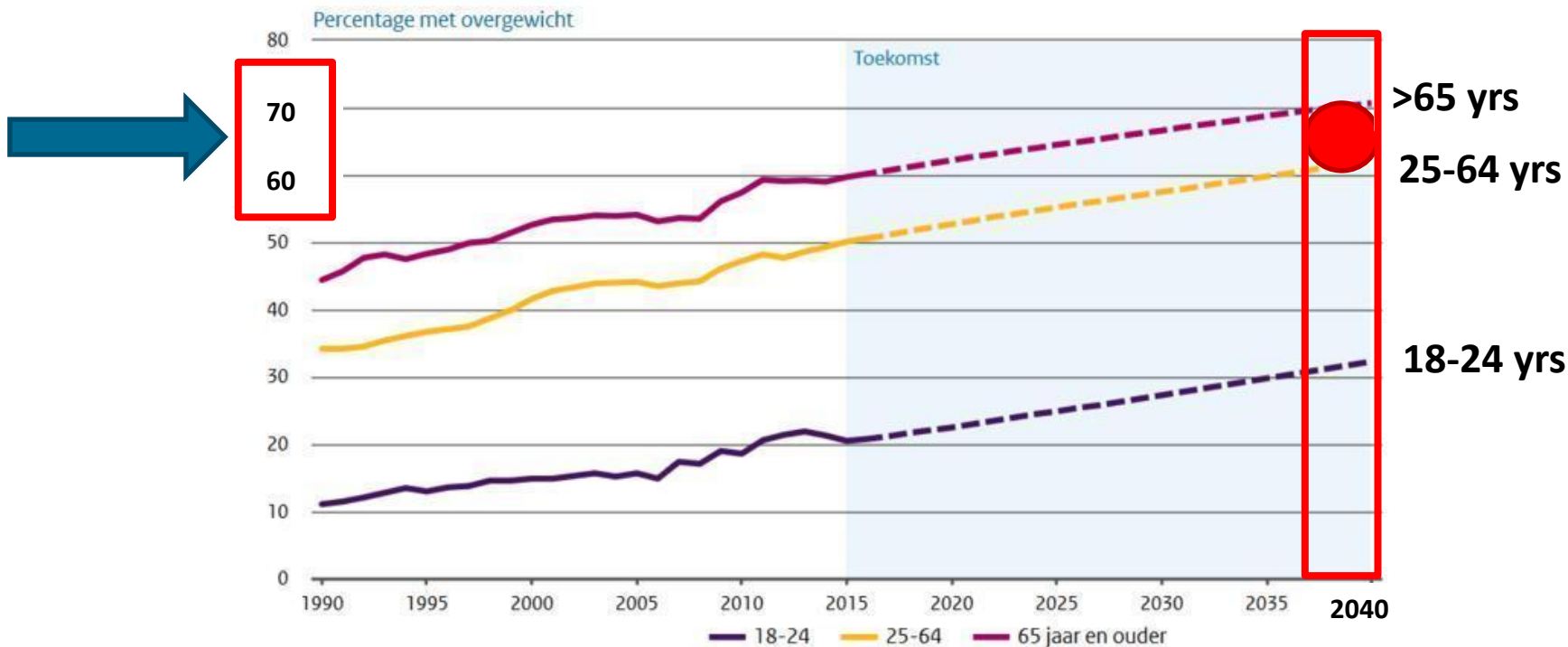
- Verschil appels en peren

Overgewicht in Nederland 2020

Verwachtingen Nederland 2040

Diagnose

- Baarmoederhalskanker
- Schaamlipkanker
- Eierstokkanker
- Baarmoederkanker

Diagnose

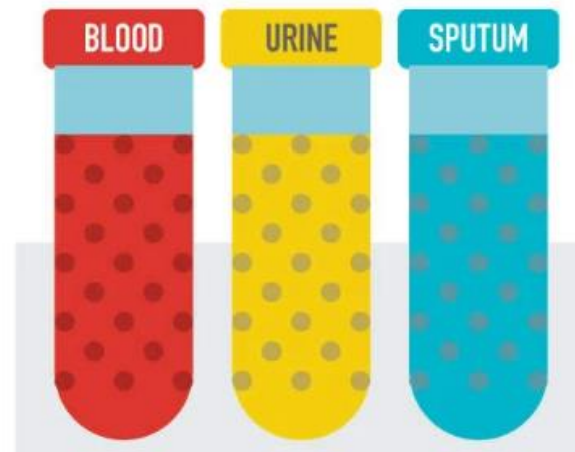

- Minder invasief
- *'liquid based'*
- Persoons-Tumor specifiek

LIQUID BIOPSY

A new, non invasive technique that can detect disease biomarkers in:

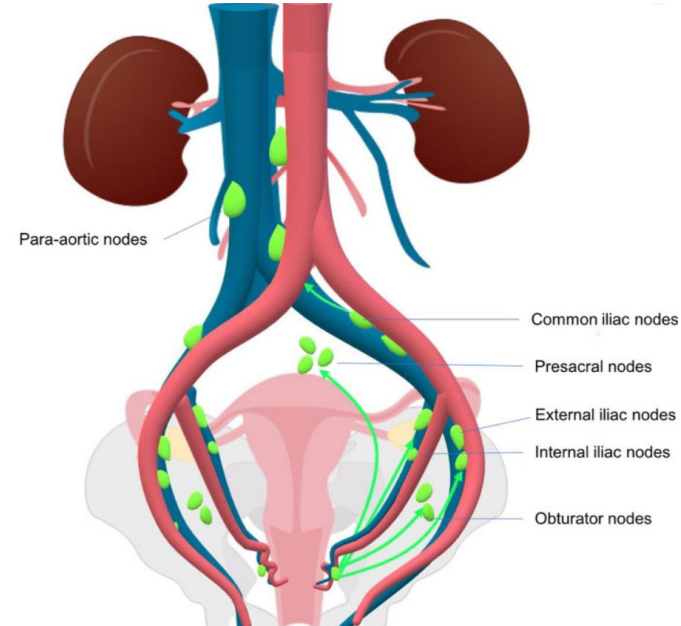
Diagnostiek

Lymfklieren

NIEUW!

Minder invasief

- Poortwachtersklier
 - Baarmoederhalskanker & Baarmoederkanker
- Bij terugkeren schaamlipkanker

- Baarmoederhalskanker
- Schaamlipkanker
- Eierstokkanker
- Baarmoederkanker

**Persoonsgerichte
Behandeling**

Baarmoederhalskanker

- CoNteSSa/NeoCon-F – studie =
 - Chemotherapie → minder grote operatie
(*baarmoedersparend*)

Persoonsgerichte Behandeling

Baarmoederhalskanker

- CoNteSSa/NeoCon-F – studie =
 - Chemotherapie →
 - minder grote operatie (baarmoedersparend)

- Kleinere operatie (*tumor < 2.0 cm*)

- Met hulp van Robot (RACC-trial)

Schaamlipkanker

- Minder liesoperaties

Minder bijwerkingen-lymfoedeem

Schaamlipkanker

- Minder liesoperaties

Minder bijwerkingen-lymfoedeem

- Combineren chemotherapie + bestraling voor uitgebreide ziekte

Minder bijwerkingen-Meer genezing

Persoonsgerichte
Behandeling

Schaamlipkanker

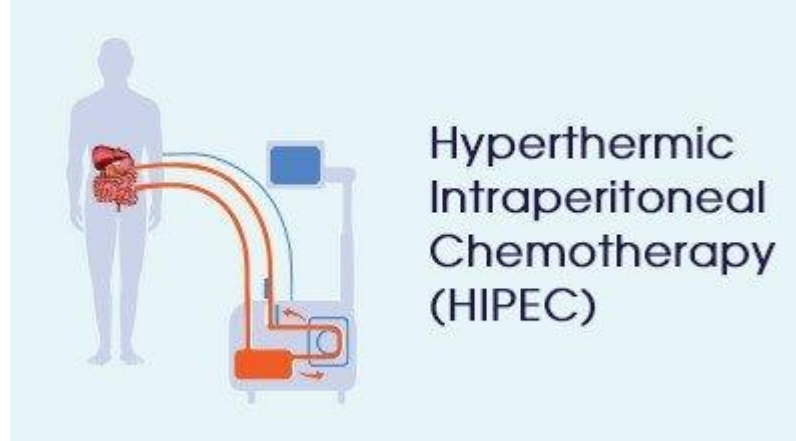
Dat zit goed!

Fietsproeftuin

Eierstokkanker

Persoonsgerichte Behandeling

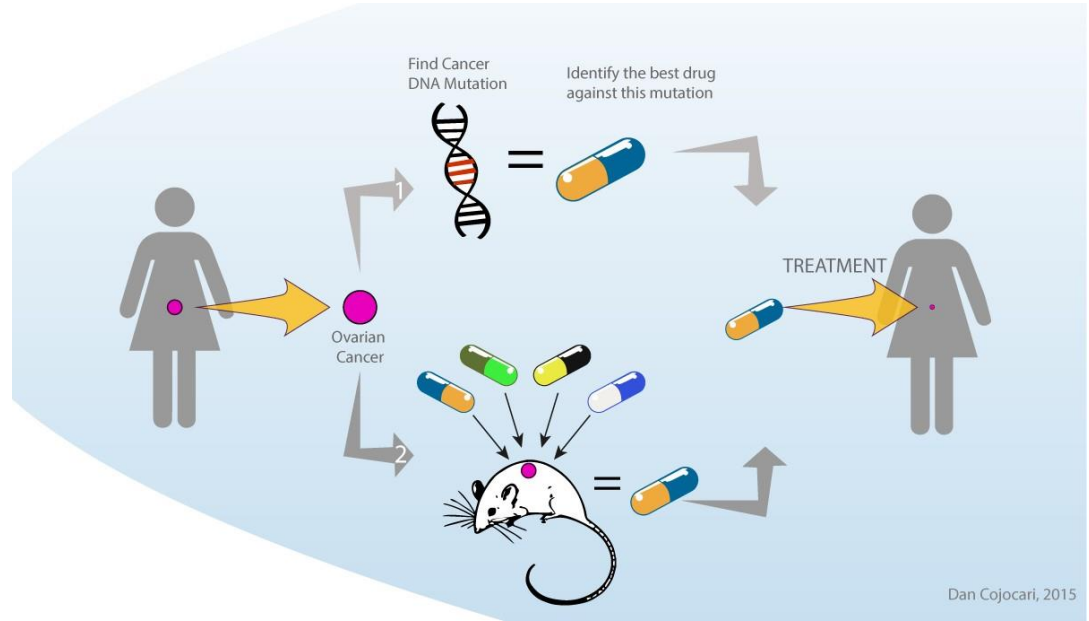

- NA chemotherapie
- VOOR start chemotherapie

Eierstokkanker

Persoonsgerichte Behandeling

Baarmoederkanker

- Verbetering risico-inschatting
 - Wel-niet lymfklieren verwijderen
 - Wel-geen nabehandeling

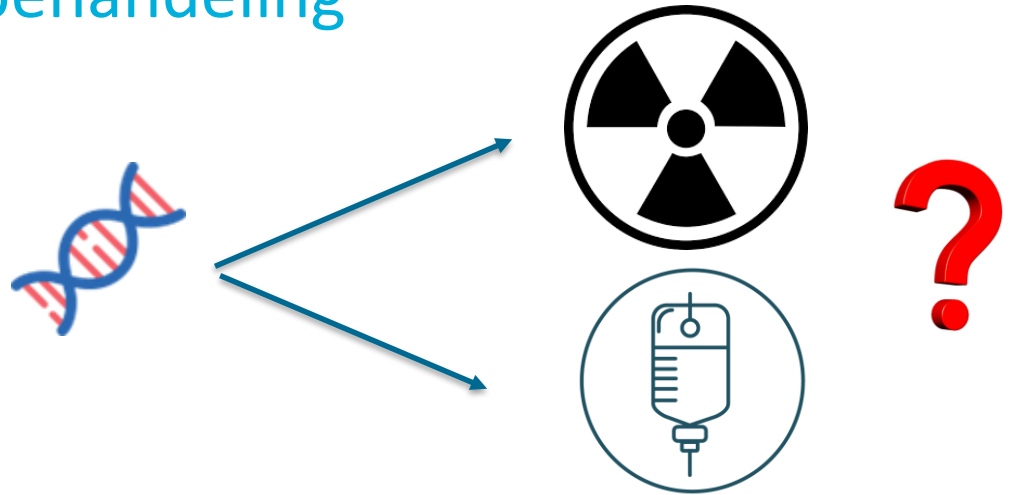

ENDO RISK

Baarmoederkanker

- Moleculaire tumor informatie voor bepalen van aanvullende behandeling

Persoonsgerichte behandeling

Fit4Surgery

Kwaliteit van leven vs Kwantiteit

Patiënte

Behandelaar

Richtlijnen vs persoonsgerichte therapie

Kwaliteit van leven vs Kwantiteit

Patiënte

Samen beslissen !

Behandelaar

Richtlijnen vs persoonsgerichte therapie

Samen werken aan...

Gezonde leefstijl & preventie

Behandeling op maat

met hulp van nieuwe technieken en kennis

